

Z obsahu:

**Ježíš včera, dnes
a navěky (2)**

Já jsem Pravda.
– strana 4 –

**Člověk může vidět
pravdu**

Joseph kardinál
Ratzinger o hodnotě
svědomí pro
člověka.
– strana 6 –

**„Věříte tomu vše-
mu?“**

V dnešní společnosti
přikládáme velkou
hodnotu hledání
pravdy, ale pak se
na ni díváme
úkošem.
– strana 7 –

**A přece jsem ráda
na světě...**

Když se Anna
narodila se zdefor-
movanými všemi
čtyřmi končetinami,
byl její otec na
pokraji zoufalství...
– strana 8 –

**Křest v čínském
vězení**

Bílá kronika...
– strana 12 –

Hieronimus Bosch, Korunování trním, 1508

Ježíši, korunovaný trním, obtížený křížem, vydal ses tichý a trpělivý na cestu ke Golgotě, abys obětoval sám sebe... (z křížové cesty, kterou se modlil Svatý otec o Velkém pátku 1996 v římském Koloseu – přinášíme vám ji na str. 11).

Na cestě obrácení a pokání

„Dnes je Popeleční středa a první den velkého postu. Nastupujeme cestu své přípravy na Velikonoce.“ To jsou úvodní slova, jimiž zahájil svou katechezi Jan Pavel II. ve velké audienční síni Pavla VI.

„Duch svatý, který odvedl a udržoval Krista na poušti, i nás uvádí do čtyřicetidenního postu a dává nám potřebné milosti, abychom dokázali vzdorovat pokušením „Starého Svůdce“ a žili ve svobodě dětí Božích duchovně obnovení.“

Papež pak připomněl, že „Ježíš nepožaduje dodržování formálních pravidel ani zdání vnější změny, ale spíše vnitřní obrácení srdce a rozhodné při-

lutí k vůli svého Otce a Otce našeho. V tomto postním období nás Ježíš zve, abychom jej následovali na cestě, která vede do Jeruzaléma, kde bude obětován na kříži.“

Jan Pavel II. pak poukázal na to, že „liturgie dnešního dne nám představuje prostředky, jak postupovat na této duchovní pouti: pozorně naslouchat Božimu slovu, ustavičně se modlit, konat půst vnitřní i vnější

a také skutky lásky, které jsou konkrétním vyjádřením naší solidarity s bližními“.

Na závěr Jan Pavel II. řekl, že „letošní půst je součástí tříleté bezprostřední přípravy na Velké jubileum roku 2000“. Zakončil svou promluvu prosbou, aby „svatá Panna nás provázela na naší cestě obrácení a pokání, abychom se vyhnuli zaslouženému trestu.“

VIS

Modlitba, půst a almužna

Pro postní dobu je charakteristická modlitba, půst a almužny.

Před polední modlitbou Anděl Páně o 1. neděli oslovil Jan Pavel II. věřící na Svatopetrském náměstí. Řekl, že „od Popeleční středy se vydala Církev na cestu pokání, nebo ještě lépe na cestu hluboké revize svého vlastního života.“

„Jsme vyzváni, abychom osvědčili, jak jsme doopravdy přijali Evangelium... radostnou zvěst, že Bůh nás miluje.“ Podle papeže přijmout vážně dobrou novinu znamená „angažovat se pro nový život... Aby nám v tom Církev pomohla, „vyznačuje nám cestu třemi slovy: modlitba, půst a almužna“.

„Modlitba může nabývat různých forem jak individuálních, tak společných. Musíme se zaměřit na její podstatu a nastavit svůj sluch k Bohu, který k nám promlouvá, a my s ním musíme rozmlouvat jako děti v rodinném kruhu, plni důvěry a lásky. Pokud jde o vnější praxi střídmosti v jídle i v konání, půst představuje upřímné úsilí o očištění vlastního srdce od plodů hříchu a od všeho, co nás svádí ke zlému.

Pokud jde o almužnu, nestačí jen příležitostná trocha peněz. Jedná se spíše o obyčej rozdělit se s druhými a mít pro ně otevřeno. Stačí »trochu otevřít oči«, abychom viděli kolem sebe ty naše bratry a sestry, kteří trpí materiálně nebo duchovně.“

Na závěr připomněl Svatý otec, že podle tradice začnou večer duchovní cvičení pro římskou kurii, která pokračují až do příští soboty. „Budu vám vděčný, drazí bratři a sestry, budete-li na nás pamatovat ve svých modlitbách.“

VIS

Rodina a sociální spravedlnost

Jan Pavel II. přijal 3. skupinu filipínských biskupů, kteří jsou na návštěvě „Ad limina“. Hovořil o problémech, kterým musí tyto biskupové čelit. Označil tyto problémy za „nesmírné“ a vyzvedl při tom dvě klíčové oblasti, které jsou navzájem spojeny, totiž problém rodiny a sociální spravedlnosti.

„Obrana a podpora rodiny, která je jádrem společnosti, je základním úkolem, se kterým jsou konfrontováni všichni, kteří usilují o dobro společnosti a o sociální spravedlnost.“ Jan Pavel povzbudil biskupy, aby usilovali o formaci věřících a především pak těch laiků, kteří pracují v oblasti politiky. Ti se musí vynasnažit o posílení rodinného života.

„Politika podporující rodinu musí být základem a hybnou silou veškeré sociální politiky“. Právě z tohoto důvodu musí stát, který je od své podstaty zaměřen na společné dobro, pokládat za svou povinnost bránit rodinu a respektovat její strukturu a nenarušitelná práva.“

Když pak obrátil pozornost k ekonomice, Svatý otec řekl: „Základní kritika, kterou musí formulovat pastýři církve, se týká socioekonomického systému, který je podřízen takřka výlučně hodnotám trhu a nerespektuje dimenze a potřeby rodiny a přiměřené

pracovní smlouvy. Rodinná mzda se buď vůbec nerespektuje, nebo se tak děje jen v minimální míře.“

Papež dále upozornil, že v mnoha společnostech se stále více prosazuje individualismus a rozvraty... Morální a náboženské pravdy, které mají být vodítkem jak pro jednotlivce, tak pro společnost, jsou opomíjeny nebo dokonce zavrhovány a dochází k tomu, že určitým formám chování, které se dříve pokládaly všeobecně za nepřípustné, nyní se dostává společenského a dokonce i právního uznání a přímo se prohlašují za právo člověka. Pozornost, kterou je třeba po morální a duchovní stránce věnovat rodině, je výzvou, kterou není možno ignorovat. Je to nejvlastnější praktické pole pastorační církve.

„Pastorační úsilí je třeba adresovat té většině věřících, kteří bojují za svou životní existenci a za svou křesťanskou důstojnost v křesťanských manželstvích a rodinách. Při vši pozor-

nosti, kterou je nutno věnovat těm, kteří žijí v obzvláštních těžkostech, však nesmí pastýři Církve zapomínat ani na potřeby normálních rodin.“

Pastýři musí hlásat s důrazem a přesvědčením učení Církve, které se týká odpovědnosti za lidský život. Papež pak povzbudil biskupy v jejich iniciativách za lepší přípravu na manželství a za rozšíření přirozených metod plánování porodnosti.

Na závěr papež řekl: „Jsme si vědomi těžkostí, jaké přináší hlásání sociální spravedlnosti... Přání pomáhat přednostně ubohým, které bývá někdy špatně interpretováno, zavdává dokonce podnět ke vzniku sektářství. Tady je třeba použít konstruktivního dialogu v zájmu společného dobra... Vaše angažovanost v sociálním učení je více než jen jakási humanitární činnost. Kdo má hlad a žízeň po spravedlnosti, musí se neustále sytit modlitbou a liturgickou adorací.“

VIS

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 20,1–17

Bůh vyhlásil všechna tato přikázání: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiné bohy mimo mě. Neuděláš si modlu, totiž žádnou podobu toho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí.

Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit. Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivý. Stihám vinu otců na synech do třetího i čtvrtého pokolení těch, kdo mě nenávidí, ale prokazují milosrdenství tisícům pokolení těch, kdo mě milují a zachovávají mé příkazy.

Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.

Pamatuj na den sobotní, že ti má být svatý. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočínutí Hospodina, tvého Boha. Nebudeš dělat žádnou práci, ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvůj dobytek, ani přistěhovalec, kterého jsi přijal k sobě. V šesti dnech totiž učinil Hospodin nebe i zemi, moře a všechno, co je v nich, a sedmého dne odpočinul. Proto Hospodin dni sobotnímu požehnal a oddělil ho jako svatý.

Cti svého otce i svou matku, abys dlouho žil na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.

Nezabiješ.

Nezcižolžíš.

Nepokradeš.

Nevydáš křivě svědectví proti bližnímu svému.

Nebudeš dychtit po domu svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního, ani po jeho otroku, ani po jeho otrokyni, ani po jeho býku, ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

2. čtení – 1 Kor 1,22–25

Bratři! Židé si přejí zázraky, Řekové zase hledají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Židy to uráží a pohané to pokládají za hloupost. Ale pro ty, kdo jsou povoláni, ať jsou to židé nebo pohané, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť „pošetilá“ Boží věc je moudřejší než lidé a „slabá“ Boží věc je silnější než lidé.

(Pokračování na straně 5)

Myšlenka na neděli

BOŽÍ PŘÍBYTEK

Zamyšlení nad úryvkem Jan 2, 13–25

Nedělejte z domu mého Otce tržiště

Připoj se k Ježíšově družině. Blíží se velikonoční svátky a Ježíš putuje do Jeruzaléma. Jde mu o více než o pouhou náboženskou povinnost. Touží opět navštívit místo, kde zvláštním způsobem přebývá jeho nebeský Otec. Již jako malý chlapec ukázal, jak miluje chrám a jak touží přebývat v *tom, co je Jeho Otec*⁽¹⁾.

Vstupní dvorana chrámu však vítá poutníky nedůstojnou podívanou: křik penězoměnců a prodavačů obětních zvířat, ryk a výkaly dobytka – to všechno pramálo připomíná Boží stánek. Vychytralí lidé okupovali tento prostor a využili situace, aby si zde zařídili výnosný obchod. Jejich hlavním záměrem není poskytnout službu přicházejícím poutníkům, nýbrž všemožně naplnit vlastní měšec.

Není hanebnější chamtivosti než vydělávat na zbožnosti těch, kteří chtějí přinést Bohu zákonnou oběť. Divíš se, že Ježíš vzplanul spravedlivým hněvem?

Pokloň se s obdivem vznešenému majestátu Božího Syna, který se sám postavil proti hordě lichvářů a chamtivců s takovou autoritou a rozhodností, že se mu nikdo neodvažuje odporovat, dokud chrámovou předsíň zcela nevyprázdnil. Zapamatuj si, s jakou rozhodností umí zakročit Pán, který má *tiché a pokorné srdce*⁽²⁾, jestliže míra zneuctění posvátného místa překročí všechny meze.

Odstraňování zlořádů není vděčný úkol. Ježíšovým zákrokem se cítí poškozeno také kněžstvo. Jak vidíš, neuvítalo obnovení pořádku, naopak, uvyklo totiž tomuto nedůstojnému zlořádu, protože i jemu přináší nezanedbatelný prospěch. Nic tak nedokáže ukolébat naše svědomí, jako pravidelný neoprávněný zisk. Tito lidé si uvědomují svou spoluodpovědnost za svatý Boží chrám, ale nezapomínají na sebe, a tak by se rádi ospravedlnili i ve svých vlastních očích. Nemohou-li nic namítnout proti oprávněnému požadavku očistit Hospodinův dům, chtějí alespoň zpochybnit Ježíšovo právo k takovému nekompromisnímu postupu. Neznáš tu jejich otázku i ze své vlastní zkušenosti: »Kdo mu dal právo...? Jak se odvažuje...?«

Ať stojíš jakkoliv vysoko, neptej se toho, kdo tě upozorní na nesprávné jednání, odkud má k tomu právo. Ani když jej umlčíš, nebo dokonce odstraníš, nejsi tím ospravedlněn, naopak, ještě více rozmnožuješ svou nepravost. Není pro tebe mnohem prospěšnější obrátit v takovém případě svou pozornost spíše k sobě, a ne k tomu, kdo tě tím či oním způsobem kárá? Možná že jeho hlas je posledním varováním před oprávněným Hospodinovým hněvem. Jak se pak uchráníš před jeho *důtkami*, jejichž účinnost jsi před chvílí poznal?

Ježíš sám má ovšem pro své jednání tu nejvyšší legitimaci: své božství. Prozatím je nestaví na odiv, protože ten, kdo sám je nejvyšší Pravda i Právo, nemusí spěchat. Teprve v době, kdy se bude jeho odpůrcům zdát, že dosáhli svého konečného vítězství nad nepřijemným prorokem tím, že *zboří Jeho chrám*, právě tehdy proti své vůli sami připraví Ježíši příležitost, aby nejslavnějším způsobem *fej ve třech dnech znovu postavil* a osvědčil, že je Bůh a Pán. Jak malicherná a dokonale bezmocná je každá lidská sebejistota a troufalost vedle Ježíše z Nazareta, Syna člověka.

I kdyby někdo našel přirozené vysvětlení na všechna Ježíšova zázračná uzdravení, Jeho zmrtvýchvstání zůstane neotřesitelným důkazem Jeho božské přirozenosti a Jeho nejvyšší autority. Protože však jeho odpůrci stále ještě nevymlfeli, najdou se i dnes takoví, kteří by rádi přesvědčili sami sebe i tebe, že Ježíš nevstal z mrtvých. Co jim odpovíš?

Ježíš ti však dává ještě jedno vzácné poučení. Jeho výrok *o chrámu těla* je přece víc než jen symbol či proroctví.

Ježíš skutečně pozvedá tělo na roveň chrámu. Chrám je svaté místo, kde přebývá Bůh. Protože ses křtem stal údem Kristova těla a jsi také částí tohoto jeho chrámu, i tvé tělo má být vznešeným Božím příbytkem. Jestliže tvému Pánu tak záleželo na tom, aby očistil chrám postavený lidskýma rukama z kamene, který zanedlouho bude nenávratně rozmetán, oč více si musíš cenit živého chrámu, který v tobě posvětil Duch svatý. Nestává se tvůj chrám nedůstojným tržištěm?

Aby se nepodobal chrámové předsíni zneštěvené chamtivostí a nečistotou, popros Pána, aby neodkládal důtky a vyhnal i z tvého chrámu všechno, co tam nepatří a co je nedůstojné místo, kde chce přebývat Bůh.

Pane, kéž mě stravuje horlivost pro tvůj dům!

Bratr Amadeus

⁽¹⁾Lk 2,49; ⁽²⁾Mt 11,29

Ježíš včera, dnes a navěky (2)

Já jsem Pravda

Člověk stojící tváří v tvář soudci, který rozhoduje o jeho životě a smrti, pečlivě zvažuje každé slovo, než je vysloví. V situaci, ve které je v sázce všechno, dostávají hodnoty zcela nové a rozhodující pořadí.

Každé slovo, které před svým soudcem Pilátem vyslovil Pán Ježíš, je třeba ocenit také z tohoto pohledu. Na mnoho žalob Židů a i na řadu Pilátových otázek vůbec neodpověděl. Byl obžalován ze zločinu, kterého se měl dopustit tím, že se prohlašoval za krále.

Záruka pravdy

Když se jej Pilát výslovně zeptal: *Ty jsi tedy přece král?*, potvrdil to výslovně, ale zdůraznil zásadní odlišnost svého království a své královské hodnoty od všeho toho, co s tímto pojmem a s tímto stavem spojuje tento svět. Dokonce nad rámec Pilátovy otázky zdůvodňuje, proč přijímá základní záminku židovského obvinění: ono ve skutečnosti vyjadřuje celý smysl jeho zrození, jeho života i jeho smrti: *Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví o tom, co je to pravda.* To je tedy smysl Ježíšova poslání: odlišit pravdu od nepravdy a dát lidem záruku skutečné pravdy.

Ježíš Kristus je Boží Syn a skrze Něho bylo všechno stvořeno. On tedy stál na počátku všeho stvoření a dával smysl všemu tomu, co vyšlo z Boží tvůrčí dílny. Ježíš Kristus sám je základním a sjednocujícím smyslem všeho jsoucna od gigantických systémů miliard vesmírných těles až po nejelementárnější částici hmotného světa, od nejprimitivnějšího prvoka až po člověka. Nic z toho, co bylo stvořeno, ať už živé nebo mrtvé, není možno sku-

tečně pochopit mimo základní bytostný Boží záměr, který je ukryt ve věčném Slovu. Bůh je jediný, kdo skutečně zná svět, neboť svět je zhmotněním jeho myšlenky.

Máme-li před sebou složitý systém, např. osobní vůz, můžeme smysl a funkci jednotlivých součástí správně pochopit a identifikovat jedině na základě **scelující cílové koncepce, kterou dal tomuto systému jeho tvůrce.** Bez této základní znalosti mohou vést jakékoliv úvahy a dohady o jednotlivostech jedině na scestí.

Jaká je „scelující cílová koncepce“ Tvůrce hmotného světa? Je to jeho **láska k člověku, kterého učinil svým obrazem a podobností.** Tato cílová pravda překračuje oblast pouhého rozumového poznání a přelévá se do oblasti srdce: K pochopení samotné podstaty Božího cílového záměru, scelující koncepce Stvořitele má dokonce blíže srdce než rozum.

První člověk však odhodil pravdu a dal přednost lži. Poslechl výzvu „otce lži“: »Nevěřte Bohu«. Tvor, který měl ve smyslu a koncepci všeho, co bylo stvořeno, cílové postavení, nepřijal záměr Tvůrce. Sám se vydědil z Božího díla a ztratil smysl, pro který byl stvořen. Od této chvíle začíná jeho velké a nekončící bloudění po cestách nepravdy a klamu. Nešťastným odmítnutím Boží pravdy odhodil člověk základní klíč k pochopení smyslu všeho bytí i své vlastní existence. Postihlo jej nejen zmatení jazyků,

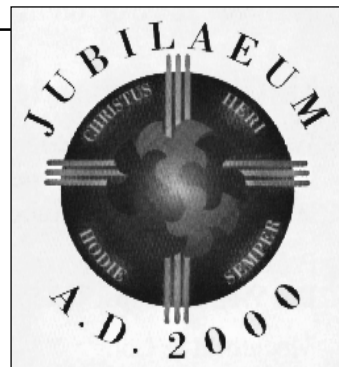
ale zmatení všech základních pojmů, stal se věčným hledačem ztraceného. Hříchem jsme se nejen odloučili od pravdy, ale velmi vážně jsme omezili vlastní kapacitu k nalezení a uchování skutečné a plné pravdy.

Milosrdný Bůh, který ani po pádu Adama neodložil svou odvěkou myšlenku adoptovat člověka do svého vlastního života, uzavřel smlouvu s vyvoleným národem, *jedná s ním tak, jak nejedná s žádným jiným národem*, a uchovává v něm trvalý paprsek pravdy a naděje.

Dějiny Starého zákona nám dosvědčují, že člověk ponechán sám sobě, tak jak si to sám zvolil, není schopen uchovat si správný obraz světa a pravého Boha. Ačkoliv Hospodin s takovou láskou a starostlivostí pečoval o svůj vyvolený národ, i tento jeho lid, který sám pásl, upadal znovu a znovu do modloslužby. Dělo se tak dokonce v době, kdy Bůh mimořádným způsobem oslovil svůj národ na hoře Sinaji.

Proto největším Božím darem je, že *přišlo na svět Slovo*, které nám oznamuje *celou pravdu*. To byl smysl jeho příchodu: *proto se narodilo a proto přišlo na svět, aby nám dosvědčilo a zaručilo, co je skutečně pravda*, a aby nás uschopnilo pravdu poznat a uchovat.

Odcizení prapůvodní pravdě je totiž veliké. Ježíš přiznává, že ne všichni pravdu přijmou. Budou to jen ti, kteří „jsou z pravdy“, kteří jsou ochotni naslouchat pravdě, ne proto, že jim tato pravda vyhovuje, že odpovídá jejich představám a jejich chápání, ale protože je tu božská záruka pravdy.

Jistota v tajemství

Člověk tíhne k tomu, aby se dopídl jistoty. Chce se zmocnit poznávané skutečnosti tak pevně, aby se cítil jejím pánem. Domnívá se, že jistota je konečnou cílovou sférou jeho poznávacího úsilí. Pokládá za svůj cíl bojovat proti tajemství. Ale ve skutečnosti může dospět k jedné jediné jistotě a tou je poznání, že pravda, kterou jej obdařil Bůh, je tak nesmírná, že se nemůže vměstnat do jeho omezené kapacity, že nejvlastnější sférou, ve které se pohybuje a kterou zde na zemi nepřekročí, není jistota, ale tajemství. Vrchol poznání, ke kterému může člověk dojít na tomto světě, *kde poznáváme jen jako v zrcadle*, je skutečnost, že za nejjistějšími jistotami našeho poznání se před námi teprve otevírají začátky nekonečných tajemství.

Toto vědomí by nás mohlo naplňovat skepsí a beznadějí, kdybychom byli ponecháni sami sobě. Ale k překonání této skepse a beznaděje nám Bůh poslal svého Syna, aby nám zaručil pravdu: nekonečně jsoucí a nekonečně vedoucí Bůh je člověku tak příznivě nakloněn, že pro tuto samu v sobě zcela nepochopitelnou náklonnost nenašel výstižnějšího vyjádření než vztah, který je přirozenosti člověka důvěrně známý: **je člověku Otcem.**

Nekonečný Bůh stvořil konečného tvora, aby s ním sdílel nekonečno.

Nebyla to nejkrásnější léta našeho dětství, kdy jsme si byli jisti jednou věcí: „Můj tatínek ví všechno“? Nijak nás ne-skličovala skutečnost, že to ne-jme my, kdo všechno víme, protože nás nesmírně těšilo vědomí, že máme takového tatínka, u kterého se můžeme zcela spolehnout na to, že on to všechno ví.

Ale toto naše štěstí se roz-plynulo, když jsme dozráli a „vystřízlivěli“ v mylném se-bevědomí, které rostlo mnohem rychleji než naše skutečné poznání. Přivlastnili jsme si příliš rychle převzaté poznání a pokládali je za svůj vlastní objev. Z radostného vědomí, že mám otce, který všechno ví, se stala pojednou těžce snášená skutečnost, že je tu rodič, který už mi nestačí, který mě nechápe, který je pro mě dokonce překážkou, protože já sám již všechno vím.

Otec hodný nejvyšší důvěry

Podobně je tomu i v našem vztahu k Bohu. To, co se v našem dětství opíralo ve skutečnosti jen o naše dětská měřítka a naši dětskou důvěru, to v našem vztahu Bůh – člověk = Otec – dítě platí absolutně a beze zbytku. Máme Otce, který ví všechno. Je to reálný vztah a poměr, ze kterého nikdy nevyrosteme. Je to dokonce naše jediná jistota, ze které nemůžeme být vyvedeni, nýbrž kterou můžeme jen více a více upevňovat. A přece dochází k absurdní situaci. Člověk, který má nedokonalé a subjektivně zkreslené poznání odlesku pravdy, sestavuje si z těchto střípků svá vlastní měřítka a kritéria, podle kterých se odvažuje zvažovat a přetřásat Toho, kdo je Pravda sama.

Toto nespravedlivé přecenění sebe i svého vědění pramení z toho, že jsme nepoznali to

jediné potřebné. Všechno lidské vědění o světě, které je obsaženo ve všech knihách světa, je před tváří božské Pravdy jen určitým nahlédnutím na tu či onu podrobnost, na nějaký „detail“ v té základní budově smyslu všeho bytí, který je v Bohu a pro který všechno bylo stvořeno. Kdo však pro množství pouhých „podrobností“ nevidí základní Boží celistvost, je na tom velmi špatně ve srovnání s tím, kdo nemá sice tušení o podrobnostech, ale chápe podstatu. Svěťice – mystička, která ani neumí psát, může vědět ve skutečnosti více než nositel Nobelovy ceny. Je mnoho „moudrých“, o kterých mohou platit slova Kristova: *Blázne, ještě dnes požádám od tebe tvou duši, a čím bude, co jsi nashromáždil ve svých knihách? Nejsi bohat před Bohem.*

Ježíš, který přichází z nebe, je nade všemi. Svědčí o tom, co viděl a slyšel. Není pozemský a nemluví pozemsky (Jan 3,31n).

Jeho božská dokonalost se projevuje v tom, že ačkoliv přináší tu nejplnější, nejvznešenější a nejdokonalejší pravdu, předává nám ji tak, že její přístupnost není závislá na stupni inteligence a výši vzdělání, nýbrž spíše **na prostotě a čistotě srdce.** *Kdo žije tak, aby se líbil Pánu, přináší ovoce dobrých skutků a roste v poznání Boha (srov. Kol 1, 10).* Naopak ti, *kteřím srdce ztvrdlo a obrostlo tukem, ušima neslyší a očima nevidí, ti srdcem nepochopí a neobrátí se (srov Mt 13, 15).* Svátí, které jejich současníci pokládali za blázny, nakonec osvědčili mnohem větší moudrost než jejich vzdělání kritikové.

Je tu vážné nebezpečí pro všechny ty, kteří namáhají svůj rozum bez srdce, aby vystoupili na výšiny poznání, že *uchvátí klíče poznání, sami ne-*

vejdou, a těm, kteří chtěli vejít, v tom zabrání. Běda jim! (Lk 11, 52).

Čím méně člověk doopravdy poznal, tím více žasne sám nad sebou. Čím více poznal, tím více žasne nad svým Stvořitelem a Otcem, neboť čím více poznává Pravdu, tím nepochopitelnější se mu jeví Láska ve své nesmílosti.

Je skutečně bláhově pošetilé konfrontovat Ježíšova slova s něčím jako je „vlastní přesvědčení“ nebo dokonce s něčím, čemu se říká „názor většiny“. Ježíš není guru, který nám přišel vykládat své maximy vyzvozené z životních zkušeností. *Ježíš nám mluví jen to, co viděl u svého Otce (Jan 8, 38).* Není nikoho jiného, kdo by nám mohl přinést pravdu, než On, Pravda sama.

Strach z „monopolu pravdy“

Byli jsme bez své zásluhy pozváni, abychom *s radostí čerpali vodu ze studnice Spasitele (Iz 12, 3).* Máme se vzdát této studnice z obavy před výtkou, že si děláme „monopol na pravdu“? Každý, kdo hledá pravdu s upřímnou touhou, je rád, jestliže ji nalezne. Provinili jsme se snad tím, že jsme našli Pravdu? Kdo se může cítit poškozen „Božím monopolem“? Snad jen ten, kdo se vyhýbá této „jediné skutečné“ pravdě, aby „jeho“ pravda nebyla ořesena.

Ke komu půjdeme? Cokoliv nám Ježíš říká, říká to na základě onoho věčného úradku, onoho odvěčného Slova, skrze něž všechno je stvořeno. Když nám tedy říká, Slyšeli jste, že bylo řečeno starým, ... ale já vám říkám ..., tak říká to, co je ještě třeba od základu změnit, aby nejen vesmírná tělesa, nejen lilie polní a nebeští ptáci, ale i svobodné lidské jednání a vztahy byly konečně v soula-

**Pane Ježíši,
kež mě naplní láska
Tvého Srdce!**

**Nauč mě pamatovat na to,
že jsem se narodil,
protože ty sis mě vyhlédl.**

**Provázíš můj život
od okamžiku,
kdy jsem byl počat,
až do dnešního dne.
Uzdrav každou ránu,
která zasáhla mé srdce,
moji citlivost,
moji paměť,
moji představitivost,
moji vůli.**

**Osvobod' mou bytost
od každého svazku,
od každého pouta,
které mě zotročuje.
Kež jsem osvobozen
skrze Tvého Ducha,
abych mohl s radostí žít
ve službě Tobě
a mým bližním.**

**Ježíši,
daruji se ti celý,
své tělo, duši, ducha
ke cti Tvého Otce
a skrze ruce Panny Marie.
Děkuji ti, že jsi mne stvořil!**

*Prosba o vnitřní uzdravení
z poutního místa Issia*

du s jediným smyslem, který Bůh dal všemu bytí.

Není při tom podstatné, zda tomu všemu dokonale rozumíme, nebo ne. Velice často budeme v situaci Petra, kterému Pán řekl: *Co já činím, nyní nechápeš, potom však to pochopíš (Jan 13, 7).*

Přestaňme si hrát na děti, které sedí na tržišti a navzájem volají: *»Hráli jsme vám, a vy jste netancovali!« (Lk 7, 31).*

Naším údělem je přece usednout s Marií u Mistrových nohou a ptát se: *Mistře, co mám dělat, abych měl život věčný?*

-IŠ-

Člověk může vidět pravdu

O hodnotě svědomí pro člověka

Jeden starší kolega, kterému nouze křesťanství velice leží na srdci, vyslovil v jedné debatě názor, že musíme být vděční Bohu, když tak mnohým lidem dopřává, že mohou být s dobrým svědomím nevěřící.

Protože kdyby se jim otevřely oči a oni se stali věřícími, nebyli by schopni v tomto našem světě unést tíhu víry a jejich morálních závazků. Ale protože nyní v dobré víře jdou jinou cestou, mohou přesto dosáhnout spásy.

Co mě na tomto výroku šokovalo, byla nejen myšlenka samým Bohem daného chybného svědomí, aby se s tímto glejtem mohl někdo zachránit, čili myšlenka, že Bůh dotyčného obdaroval zaslepeností z důvodu spásy. Co mi především vadilo, byla představa, podle které víra je těžko únosná, že ji zvládnou pouze silné povahy,

odloučení od pravdy bylo by pro člověka lepší než pravda. Nikoliv pravda by jej osvobodila, ale on by byl osvobozen od pravdy. Člověk by se lépe zabydlil v temnotě než ve světle. Víra přestává být dobrým Božím darem, spíše přítěží...

Ten, kdo to vyslovil, byl poctivý věřící, řekl bych dokonce přísný katolík, který plnil své povinnosti s přesvědčením a s důkladností. Ale vyjadřoval tak určitou formu náboženského přesvědčení, které musí vyvolat znepokojení a které by pro šíření víry představovalo smrtelné nebezpečí. Téměř traumatizující averze mnohých vůči všemu, co pokládají za „předkonzilní katolicismus“ vyplývá podle mého přesvědčení ze setkání s vírou, která představuje jen zátěž.

Zde vyvstávají otázky zásadního charakteru: Může být taková víra setkáním s pravdou? Je pravda o Bohu a o člověku tak smutná a tak těžká, nebo je pravda právě v překonání takového přesvědčení?

Nejdříve mě tedy zarazila určitá karikatura víry. Ale v dalším pohledu mi připadlo zcela chybné takové pojetí svědomí, které se při tom předpokládalo.

Argument mého kolegy vlastně zněl: Chybné svědomí chrání člověka před domněnkou pravdy, a tím jej zachraňuje. Svědomí tedy není oknem, které otevírá člověku cestu k pravdám, které jsou pro nás všechny společné a nosné...

Svědomí zde vystupuje spíše jako ochranný plášť subjek-

tivity, ve kterém se člověk může ukryvat a schovat před pravdou. Předpokládá se zde totiž idea svědomí v pojetí liberalismu: svědomí neotevírá záchranou cestu k pravdě, protože pravda vůbec není nebo je nám nedostupná. Je tedy instancí, která dispensuje od pravdy.

Tak se svědomí stává ospravedlněním pro subjektivitu, která nechce připustit, aby se o ní pochybovalo. Je to podobně ospravedlnění pro sociální konformismus, který má umožnit soužití různých subjektivit jakožto střední hodnota. Povinnost hledat pravdu, pochybovat o oprávněnosti průměru a jeho obyčejů tak odpadá.

Člověk se spokojuje se svým vlastním přesvědčením anebo naopak tím, že se přizpůsobuje druhým. Jeho svědomí se redukuje na povrchní přesvědčení a je pro něho tím výhodnější, čím méně jde do hloubky.

To, co mě při tomto rozhovoru napadlo jen tak na okraji, to se ukázalo záhy jako velmi významné, když jsme v kruhu kolegů diskutovali na téma ospravedlnující síly chybného svědomí. Někdo proti této tezi vyslovil námitku: jestliže taková teze platí všeobecně, pak jsou ospravedlnění i všichni lidé z SS a musíme je hledat v nebi, protože při svém zločinném postupování jednali z fanatického přesvědčení, a proto jejich svědomí zcela ospravedlňuje jejich zločiny.

Jiný odpověděl na to s velkou samozřejmostí, že tomu tak skutečně je. Není prý vůbec pochybnosti o tom, že Hitler

a jeho spolupracovníci byli tak hluboce přesvědčeni o své věci, že ani nemohli jinak jednat, a tudíž, při vši hrůznosti toho, co udělali, jednali subjektivně morálně. Protože jednali podle svého svědomí, musíme prý jejich chování uzнат za mravné a nemůžeme pochybovat o jejich věčné spáse.

Od toho rozhovoru jsem věděl s určitostí, že s teorií o ospravedlnující síle subjektivního svědomí není něco v pořádku, jinými slovy, pojetí svědomí, které by vedlo k takovým výsledkům, je falešné.

Asi o 30 let později našel jsem u psychologa Alberta Görrese přesně formulovaný poznatek, který jsem se tenkrát snažil postupně formulovat. Görres poukazuje na to, že pocit viny, schopnost poznat vinu patří k podstatné výbavě člověka. Pocit viny, který ruší falešný klid svědomí a mohl by být nazván výstrahou svědomí proti sebeuspokojující existenci, je pro člověka stejně nezbytný jako bolest, která signalizuje a dává poznat poruchu normální životní funkce.

Kdo není schopen vidět vlastní vinu, je duševně nemocný, „žijící mrtvola, pouhá maska charakteru“, říká Görres. „Žádný pocit viny nemají ti, kdo jsou nelidští, zrůdy. Snad Hitler a Stalin neměli žádné pocity viny. Snad je nemají mafiáni, ale právě proto jsou jejich mrtvolky dobře ukryty ve sklepích. Každý člověk potřebuje pocit viny.“

Nevidět více žádnou vinu, svědomí umlčené v tolika oblastech je nebezpečným onemocněním duše. Kdo není schopen rozeznat, že zabít je hřích, upadl hlouběji než ten, kdo ještě rozeznává hříšnost svého jednání, protože je více vzdálen od pravdy a od obrácení.

**Kriste,
kéž je na mé tváři vidět
tvůj nekonečný soucit
pro všechnu opuštěnost.
Na mých víčkách
a na mých rtech
tvé odpuštění.
V mém úsměvu
tvoje láskyplná,
hluboká něžnost.
A jestliže budu muset hledat
sama v sobě nějaké slovo,
které vyvolává k životu světce,
slovo vítězství, pak ať je
v mém srdci přítomno celé
Tvoje Srdce, aby Tě druzí
milovali tak, jak já Tě miluji.**

Marta Robinová na Zelený
čtvrtek 25. 3. 1937

že je skoro jako trest, tedy domněnka, která mi připadá těžko přijatelná...

Chybné svědomí, které někomu umožňuje lehčeji žít a připravuje mu lidštější cestu, bylo by vlastně milostí, normální cestou ke spáse. Nepravda,

„Věříte tomu všemu?“

Moderní svět je skeptický ve věcech pravdy

Hanil vás někdo kvůli vašim katolickým názorům? Je to dobré cvičení, zvláště když taková pohana vychází od jiných katolíků...

Ne bez významu představuje Ježíš toho, kdo sám sebe ospravedlňoval, jako ve skutečnosti ztraceného. Zatímco celníka se všemi jeho nesčíslnými vinami označuje jako před Bohem ospravedlněného, farizeus se všemi svými skutečně dobrými skutky ospravedlněn není. Důvod nespočívá v tom, že by celníkovy hříchy nebyly hříšné a farizeovy dobré skutky nebyly dobré. Neznamená to, že by dobré lidské činy nebyly před Bohem dobré a jeho zlé činy nebyly zlé nebo nebyly tak důležité.

Podstata toho paradoxního Božího soudu ukazuje přesně naši otázku: farizeus již neví, že má také hříchy. On je zcela vyrovnán se svým svědomím. Ale toto mlčící svědomí jej činí nepřístupným vůči Bohu i vůči bližním, zatímco křik svědomí, které pobádá celníka, uschopňuje ho pro lásku a pravdu.

Ježíš může proto působit u hříšníků, protože se pro něho nestali nedostupnými za parávanem svého falešného svědomí a jsou přístupni změnám, které od nich Bůh požaduje.

Něco podobného nacházíme u Pavla, který říká, že pohané i bez zákona vědí, co Bůh od nich požaduje (Řím 2, 1–6). Celá teorie o záchraně skrze nevědomost se hroutí s tímto jediným veršem: Existuje neodiskutovatelná přítomnost pravdy v člověku, oné pravdy Stvořitelovy, která je písemně zaznamenána ve zjevení Písma svatého. Člověk může vidět Boží pravdu na základě svého vlastního bytí. Nevidět ji je již samo o sobě hříchem. Kdo ji nevidí, nevidí, protože nechce vidět. Toto NE lidské vůle, které brání poznání, je hříchem. Že se nerozsvítí signální světlo, je důsledek toho, že se záměrně díváme jinam, abychom neviděli to, co nechceme vidět.

Osservatore Romano
13–14/91, překlad IŠ-

Co vám předhazovali? Už to jistě znáte: „fundamentalista“, „středověký“, „černobílé vidění“, „vy máte na všechno jednu odpověď...“

Taková výtka znamená, že někdo, kdo věří, co učí církev, ten je jistě v něčem „omezený“, „utlačovaný“, „slepě poslušný“, neschopný utvořit si samostatný úsudek... je jednostranný. Když se srovnává věřící s agnostikem, naše moderní kultura s největší pravděpodobností označí agnostika za „otevřenějšího“ než věřící.

To by ostatně mohlo souhlasit. Ale je to tak správné? Známe božské ctnosti víry, naděje, lásky, kardinální ctnosti moudrosti, umírněnosti, čistoty, ale nikde jsem tu nenašel „otevřenost“. Jestliže budeme oslavovat „otevřenost“, před kterým božstvem se to klaníme?

„Otevřenost“ je světská ctnost. Jak Ralf Martin jednou potvrdil, přikládáme v dnešní společnosti velkou hodnotu hledání pravdy, ale pak se na ni díváme úkosem. Jako katolíci však věříme, že existuje objektivní pravda, která nezávisí na našich sklonech a pocitech. Věříme, že pravda nám byla zjevena. Není možno něco pokládat za pravdu a současně mít za správný i její protiklad.

V protikladu k dřívějšímu protikatolickému kliše, že katolíkům se jejich představy nalévají trychtýřem a že je přijímají se zavázanými očima, bylo vždy jejich úkolem poznávat svou víru a snažit se ji pochopit. Ale otázka podle motto „Já mám pravdu a církev se mýlí“ je přece jen přehnaná.

Můžeme opravdu být přesvědčeni o tom, že víme všechno „lépe“ než dvě tisíciletí shromáždovaná teologická a pastorační moudrost a tradice? Pokud ano, pak je to nespomně namyšlenost.

Jestliže nevěříme tomu, že v katolické církvi je plnost pravdy, jak to učí 2. vatikánský koncil, tak proč ještě v této církvi setrváváme? Je to vůbec čestné? Katolík ví (nebo by měl vědět), že pravda je Ježíš Kristus a římskokatolická církev je Kristus přítomný v čase skrze Ducha svatého.

Někteří katolíci se domnívají, že církev by se měla více vyrovnat s duchem času. Chraň Bůh! Stačí se dívat půl hodiny na hlavní televizní pořad, abychom poznali, jaká by to byla utopie.

Církev se nemůže řídit duchem času, protože ani Kristus se neřídil duchem času. Když někteří učedníci nesouhlasili s tím, co Ježíš prorocky prohlásil o eucharistii (Jan 6), a odešli, Ježíš neřekl: „Počkejte, vy jste mi špatně rozuměli, zahájíme o tom dialog, až dospějeme ke konsenzu!“ Nikoliv. Nechal je odejít.

Podíval se jen na svých dvacát a zeptal se: „Chcete i vy odejít?“ A tady vidíme moudrost jinak prchlivého Petra: „Ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života.“ Znal Ježíše a věděl, že Ježíš je Pán...

V tom je ten rozdíl. Petr poznal pravdu, protože znal Ježíše. To neznamená, že pravdu zcela pochopil. Ježíš byl a zůstal pro své učedníky zdro-

jem matoucích překvapení. Jako každá osoba, kterou milujeme, je Ježíš poznatelný, ale nikoliv pochopitelný tajemství. Křtem jsme se my, církve, stali částí jeho těla. Ježíš říká: Kdo mne vidí, vidí Otce. Já a Otec jedno jsme. „A když Pavel pronásledoval Církev, zeptal se ho Ježíš: „Pavle, Pavle, proč mne pronásleduješ?“

Co to znamená? Když vás někdo bude obviňovat, že jste maloměšťači, protože se spoléháte na učení Církve a dokonce s tímto učením bezvýhradně souhlasíte, pak vězte: opíráte se o tradici, která sahá až k vrcholku Golgoty. Ježíš nebyl ukřižován proto, že byl hezký muž, konformní se svou dobou a s jejími tehdejšími názory a stanovisky, nýbrž proto, že těm, kteří operují s „otevřeností“, říkal pravdu a sám byl

**Církev je domov a rodina pro všechny.
Otevírá dokořán své dveře a přijímá všechny, kteří jsou sami a kteří jsou opuštěni.
Vidí v nich milované Boží děti,
ať jsou mladí nebo staří,
ať jsou jakékoliv jejich touhy, starosti a naděje.**

Jan Pavel II.

touto pravdou. Jistě by byl Pilát raději, kdyby Ježíš ukázal trochu přizpůsobivosti. Pilát však řekl v duchu až dnešní moderní skepticky: „Co je pravda?“

Ježíš mu řekl, co je pravda, řekl mu, že Pravda stojí před ním.

-IŠ-

A přece jsem ráda na světě...

„Ona je jako zářící lucerna uprostřed noci“

Tak to napsal o Anně Kritterové jeden vězeň. Když jsem s ní mluvila telefonicky, mohla jsem se sama přesvědčit o tom, kolik spontánního přátelství a tepla mi dokázala darovat na vzdálenost 1000 km.

Anna Kritterová se narodila v r. 1912 v Mulhouse v Elsasku. Její rodiče byli dělníci a velice se těšili na své třetí dítě. Když se Anna narodila se zdeformovanými všemi čtyřmi končetinami, chtěl otec spáchat sebevraždu. Matka mu to vymluvila, protože vytušila, že toto postižené děvčátko dá jednou dokonale smysl svému životu.

Otec si zoufá nad novorozencem

Lékaři nechtěli dítě operovat před sedmým rokem života. Do té doby bylo úplně ve všem odkázáno na službu druhých. Otec nedokáže překonat pocit, že Anička je přítěž. Dítě to cítí a snaží se všemožně dát mu nějak najevo svou lásku a něžnost.

Když jí bylo 5 let, mohla začít navštěvovat školu. Matka jí nosí denně do druhého poschodí, protože je přesvědčena, že dcera přemůže svůj handicap jedině tehdy, bude-li se moci učit pokud možno normálně žít. V šesti letech jí poprvé operovali. Pravou ruku jí zlomili a upravili tak, aby si mohla podávat potravu do úst. Byl to pro Aničku fantastický zážitek.

V r. 1920 při druhé návštěvě Lurd přistoupila k prvnímu svatému přijímání. První setkání s Ježíšem! Cítila velkou potřebu být v kontaktu se světem. Nemohla běhat a hrát si jako druhé děti, ale mohla alespoň sedět u okna, dívat se a rozmlouvat s kolemjdoucími.

V deseti letech musela návštěvu školy ukončit. Matka už nebyla schopna dítě přinášet a odnášet. Všechny pokusy vy-

učit ji nějakému řemeslu ztroskotaly na zmrzačených pažích. I tak zůstává doma veselá, zpívá a směje se. Opakovaně navštěvuje Lurdy. Bylo to možné, protože tatínek byl zaměstnancem francouzských železnic. Jsou to cesty plné nadějí a snů o uzdravení, o rodině a dětech... Ale Bůh měl jiné plány.

Jednoho dne se matka vrátila se zprávou: „Zítra nastoupíš v továrně.“ Je to nevelká výrobní smetáků a kartáčů. Annu zaučili, první smeták, který vyrobila, jí darovali. Byla na to nesmírně hrdá. Snila o tom, kolik si vydělá, aby si mohla opatřit auto...

Po roce práce dostala otravu od štětin napuštěných petrolejem a musela opustit dílnu i sny o autu.

Když jí bylo 18, zemřel jí otec. Velice tou ztrátou trpěla. Pak nastaly finanční problémy. Později Anna vzpomíná: „**Neštěstí, které nás v životě potkává, nesmí nikdy dostat vrch nad štěstím, které nám bylo darováno.** Měla jsem vždycky to štěstí, že byli kolem mne sousedé a přátelé, kteří mě navštěvovali, nosili na rukou, zvali mě k sobě. Vedly se živé debaty, hráli jsme a smáli jsme se a já jsem často docela zapomínala na svůj stav.“

Je to kruté mít rozum, když tělo není schopné být jeho nástrojem

Jednoho dne poznala přítele Karla a oba cítili vzájemnou náklonnost. Byli si od počátku vědomi existujících těžkostí. Anna napsala: „Je to velice kruté mít úplně rozum, když tělo

není schopno být jeho nástrojem.“ Ale byl to pro ni kouzelný čas. Karel ji brával na své kolo a jezdili na výlety.

Rodině Kritterů byly svěřeny do péče dvě děti, Marie a Linetta. Anna je šťastná a ujmá se jich s mateřskou péčí. Ta menší Linetta jí záhy říká „mami“. Bylo to pro ni jako odpověď na dávné sny. Ale protože to prý neodpovídalo společenským představám, zakázali jí toto oslovení. Ve stejnou dobu Karlovi rodiče zakázali svému synovi stýkat se s Annou. Nezdála se jim vhodná za možnou snachu. To byla pro Annu nejtěžší rána. Pomýšlela dokonce na to, že odejde ze světa. Když Karel narukoval, překonala těžkou zkoušku jen díky lásce rodiny a přátel.

Pak ale nabyla vrchu vůle nedat se zlomit. Děkuje za to hlavně své mamince, její lásce, rozhodnosti a pevnosti. Naučila se při tom mít péči o druhé. Železná vůle jí pomáhá překonat bolesti a obtíže početných bolestných operací. Celé roky jí znovu a znovu lámou ruce a nohy, znovu je sestavují, aby je uschopnili k nějakému použití.

Konečně se udržel na berlích. Dvě dlahy, které jí denně přikládají, umožňují Anně dělat alespoň malé kroky.

Po skončení vojenské služby vstoupil Karel do kláštera a záhy při nehodě přišel o život. „Je to někdy těžké přijmout Boží vůli“, napsala Anna. Učí se tomu především na svých cestách do Lurd. Tady se potkává s celou lidskou bídou a zoufalstvím lidí, ale také s nesmírným

významem lásky a solidarity mezi postiženými a zdravými lidmi. „Je to nejlepší lék proti bídě a bezmocnosti“, zdůrazňuje. V Lurdech si také uvědomuje význam modlitby a lásky k Ježíši eucharistickému.

Na konci války r. 1944 se jí znovu zřítíl svět. Zemřela jí matka, které vděčila za všechny úspěchy, radosti a vítězství nad svou bezmocností, matka, kterou nade všechno milovala a jejíž lásku tak silně pociťovala. Bůh jí vzal maminku i přes všechny naléhavé modlitby!

Byl to pro ni čas velké temnoty. Přestala věřit na nebe, bouřil se proti Bohu, který jí odňal ty nejmilovanější. Stává se nespřavedlivou a agresivní vůči všem, balancuje mezi zoufalstvím a sebevraždou. Napsala: „Nebylo pro mě na světě žádné budoucnosti, ale ani nikde jinde, protože jsem na nic nevěřila.“ A přece: „Právě v těch nejtemnějších a nejpropastnějších chvílích života objeví se náhle paprsek, který se stane velkým světlem...“ Ne každý je schopen tento paprsek rozeznat, ale Anna jej našla v tváříčce jedenáctileté Linetty, za kterou nyní převzala všechnu odpovědnost.

Milovat a darovat sebe sama

Vědomí této odpovědnosti jí pomohlo vyjít z její bolesti. Musí se starat o dítě, aby je uchránila před vyhladověním a zmrznutím. Boj o přežití jí znovu probudil. Poznává, že si může ulehčit svůj vlastní problém jen tak, že obrátí svou pozornost k druhým. Světla, která

jí Bůh posílá skrze přátele a příbuzné, jsou stále početnější. R. 1945 napsala: „Zase jsem žila, milovala jsem a vracela jsem se zpět k Bohu. Když jsem správně pochopila jeho poselství »Žij pro druhé«, musela jsem se podle něho zařadit. Mým hlavním cílem se mělo stát: milovat, darovat sama sebe.

Pro těžce postiženou ženu je takové přání být vším pro druhé nesnadno uskutečnitelné. Ale Anna ví, čeho je schopna: **může naslouchat, milovat, darovat úsměv.** Těch, kteří jsou na tom ještě mnohem hůř než ona, není málo. Začíná s velkou námahou dvakrát týdně navštěvovat jednu ženu, která je odsouzena k naprosté nečinnosti.

Její radost z těchto návštěv jí dodává odvahu, aby na této cestě pokračovala. S velkým západem se stará o stále větší počet lidí. Tak si jednoho dne položila otázku, zda by neměla v Elsassu založit organizaci pro tělesně postižené, nějaké „Bratrstvo“, jak to poznala v Lurdech. S pomocí mnoha

ostatních organizuje r. 1952 první velké setkání tělesně postižených. Úspěch je velký. Přicházejí další a další nabídky lidí, kteří by chtěli spolupracovat v „Bratrstvu“.

A Anna organizuje: autobusové zájezdy, společné pikniky, benefiční večery, kulturní výlety... Být tu pro druhé, to posiluje její náladu a rozhodnutí uplatnit se v životě. Touto cestou se opět zcela vrátila k Bohu. Díky své aktivitě se stala známou daleko za hranicemi Elsassu. Pouť do Říma, při které se seznámila s Janem XXIII., jí dává velkou sílu a ujištění, že bude mít ve všech těžkostech zajištěnu Boží pomoc.

Těžká období se střídají s dobou, kdy vítězí nad svou nemohoucností. Provdala Linettu a zůstala zcela bez cizí pomoci. Ale potřebuje někoho, kdo by jí nasadil a opět sňal protézy, kdo by jí pomohl při vaření. Jak se s tím vyrovnat? Jak mi přiznala v našem rozhovoru, bez pevné víry a lásky k Pánu Ježíši by to neutáhla ani jeden den.

Konečně nadešlo splnění jejího snu. Ve věku 62 let nastupuje do autoškoly. Její houževnatost a odvaha zapůsobila na doktory do té míry, že jí udělují dobrozdání. Přesvědčila i své instruktory o svých schopnostech a získává řidičský průkaz.

Její houževnatost a odvaha zapůsobila na doktory

Je to první zkouška v životě, kterou skládá, a stává se ve Francii první ženou, která bude moci řídit auto se čtyřnásobným handicapem. Je nesmírně šťastná. Opět jedno vítězství!

Vlna přátelství jí umožňuje koupit vhodné auto. Nyní může konečně cestovat, ale především efektivněji využívat svůj čas, aby mohla pracovat pro druhé. Promlouvá v kostelích, nemocnicích, ve věznicích, působí v několika organizacích. O loňském Štědrém dnu strávila tři hodiny v jedné věznicí. Cítila jsem z telefonu, jak září radostí. „Od té doby, co navštěvuji vězně, mám ještě větší radost ze života. Tyto návštěvy mi dávají velice mnoho!“

Rodičům postižených dětí, které k ní volají o radu, velmi ráda pomáhá, protože by chtěla, aby tělesně postižení lidé mohli být integrováni do společnosti. Při besedách s žáky jí znovu a znovu kladou otázku: „Jak může být člověk šťastný, když je tak postižený?“ Její odpověď je jednoduchá: „**V lásce ke Kristu je možné všechno!**“

Ve svých 84 letech je neúnavná, když jde o to dodat někomu síly a odvahy: „Rozdávat sebe samu to mi udělalo již neuvěřitelně mnoho radosti. S Boží pomocí jsem mohla tu tomu tu onomu přinést kousek radosti a to mi dává pocit užitečnosti. Kristus mi dal skrze ně na srozuměnou, že láska, něžnost, pokora a porozumění mohou proměnit skutečnost na úplný

O jedné neděli – to je den, kdy člověk ve vězení zvláště zatouží po domově – ohlásili, že přijede Anna Kritterová. Měla promluvit v rámci katolické bohoslužby. První pohled byl šokující. Ale její úsměv rozptýlil všechny myšlenky na handicapovaného člověka. Navzdory svým těžkým deformacím stála před námi vzpřímená. Během toho setkání mě opustily všechny černé myšlenky. Ona byla jako lucerna v noci, která svítí na cestu. Její životní radost a její víra nám dávají velkou naději. Její slova míří přímo do srdce. Tváří v tvář jejímu svědectví nemůžeme udělat nic jiného, než se s naplněným srdcem vrátit do své cely. Příští den začíná hlavní přelíčení...

*Slova jednoho trestance
v úvodu knihy
„Et pourtant j'aime la vie“*

opak.“ Díky lásce Ježíše Krista a mnoha přátel je skutečně šťastnou ženou.

Láska ke Kristu ji udržuje při životě

„Když se podělíte o svou pomoc a o své přátelství s těmi, kteří to potřebují, budete za to odměněni šťastným životem.

Neboť když člověk dává, dostává. Když máme něco, co můžeme darovat, jsme šťastnější, než když jenom máme to, co si přejeme. Úsměvem a přátelským slovem můžeme dodat odvahy těm, kteří jsou smutní.“

Kristus nám dává sílu, abychom mohli žít a darovat se. Je to právě díky jeho lásce, že je to možné. Jsem si jista, že mě nikdy neopustí.“

Díky, Aničko, díky za tak mnoho...

*Podle VISION 2000
zpracoval L. Štula.*

Liturgická čtení – pokračování ze str. 3

Evangelium – Jan 2,13–25

Byly blízko židovské velikonoce a Ježíš se odebral vzhůru do Jeruzaléma. V chrámě zastihl prodavače býčků, ovcí a holubů i směnárníky, jak tam sedí. Tu si udělal z provazů důtky a vyhnal všechny z chrámu i s ovcemi a býčky, směnárníkům rozházal peníze a stoly jim zpřevracel a prodavačům holubů řekl: „Jděte odtud! Nedělejte z domu mého otce tržnici!“ Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: „Horlivost pro můj dům mě stravuje.“ Židé mu však namítlí: „Jakým právem nám dokážeš, že tohle smíš dělat?“

Ježíš jim odpověděl: „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej zase postavím.“

Tu židé řekli: „Tento chrám se stavěl šestačtyřicet let – a ty že bys ho zase postavil ve třech dnech?“

On však to řekl o chrámu svého těla. Teprve až byl vzkříšen z mrtvých, uvědomili si jeho učedníci, co tím chtěl říci, a uvěřili Písmu i slovu, které Ježíš řekl.

Když byl v Jeruzalémě o velikonočních svátcích, mnoho jich uvěřilo v jeho jméno, když viděli znamení, která konal. Ježíš se jim však sám nesvěřoval, protože znal všechny a nepotřeboval, aby mu někdo něco o lidech vykládal. Sám totiž věděl, co je v člověku.

Úvodní modlitba Svatého otce

Bratři a sestry, o tomto Velkém pátku jsme se shromáždili, abychom v rozjímání prošli křížovou cestou našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista.

Jsme v Koloseu, významném památníku římského impéria, který je živou pamětí církve na mučedníky, kteří byli pevní ve víře a přemohli nenávisť láskou a zlo dobrem.

Každý den můžeme konstatovat, že člověk je hluboce zraňován hříchem, jeho tvář je zohyděna, narušeny jsou jeho vztahy k druhým, zbourány jsou cesty vzájemné komunikace a společných setkání.

Ježíš, který vzal na sebe kříž, *obtěžkal se naším utrpením* (Iz 53,4). *Bůh s ním jednal jako s největším hříšníkem* (2 Kor 5,21), aby člověk, který upadl, mohl opět povstat a získat zpět důstojnost, kterou mu Bůh dal, když jej stvořil ke svému obrazu a podobnosti.

Když půjdeme za Pánem od Getseman až na Golgotu po dlouhé cestě, která otevřela pro lidstvo horizonty Vzkříšení a slávy Božích dětí, vstupme pokorně do školy Kříže, z něhož Ježíš vyil na svět lásku a odpuštění, mír a smíření, život a spásu.

Na této dlouhé cestě Kříže, která se opakuje v těch, kteří na cestách světa hladoví po chlebu a po spravedlnosti, žízňají po míru a po svobodě, nás bude doprovázet Ježíšova Matka, která se pod Křížem stala Matkou Církve a vykoupeného lidstva.

Modleme se:

Pane Ježíši, který jsi tak solidární s lidmi, svými bratry hříšníky, a sám nevinný jsi prošel cestou Kříže, dopřej nám, abychom kráčeli za tebou na cestách svého života a viděli tebe v každém člověku, který trpí pro naše vlastní hříchy. Ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Modlitba křížové cesty, kterou se modlil Svatý otec o Velkém pátku 1996 v římském Koloseu

Autorem modliteb je kardinál Vinco Puljič, Sarajevo

První zastavení

JEŽÍŠ JE ODSOUZEN NA SMRT

Pilát řekl: »Co tedy mám udělat s Ježíšem, zvaným Mesiáš?« Všichni odpověděli: »Ukřižuj ho!« On však namítl: »Co udělal špatného?«

Oni však křičeli ještě více.

Propustil tedy Barabáše, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován (Mt 27, 22–23,26).

* * *

V Jordánu slyšel Ježíš Otčův hlas: *Toto je můj milovaný Syn, ve kterém mám zalíbení* (Mt 3,18). Nyní v Jeruzalémě slyší hlas, který vyvolali zákoníci a starší: *Je hoden smrti* (Mt 26,65).

Slyší křik davu: *Ukřižuj ho.*

Nevinný je nespravedlivě odsouzen, ale mlčí a přijímá. Ví, že se má na něm vyplnit prorocká předpověď: *Odsudíme spravedlivého k potupné smrti* (Moud 2,20). Zná tajemný úrdek, který stanovil Otec: *Syn člověka bude vydán velekněžím a učitelů zákona a ti jej odsoudí na smrt* (Mt 20,18). Chce vzít na sebe všechny nespravedlivé rozsudky v dějinách světa, aby je spolu nesl a odčinil.

V mlčení, s nímž podstupuje tento hanebný proces, zdůrazňuje význam napomenutí,

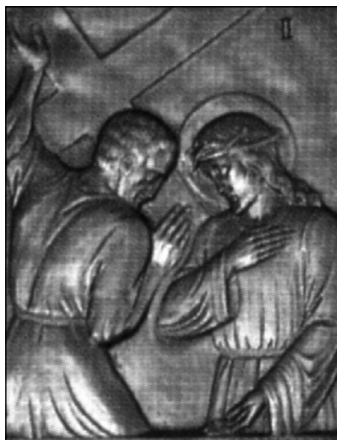
které dal učedníkům: *Nesudte a nebudete souzeni* (Lk 6,37).

* * *

Pane Ježíši, ve svém procesu jsi se podrobil falešným obviněním a nespravedlivému odsouzení, aby v den našeho soudu tvé odpuštění vymazalo vinu a ukázalo se tvé milosrdenství a spravedlnost.

Posilni svou milostí ty, kteří trpí nespravedlivý trest, pozvedni ty, kteří oplakávají svůj omyl, obrať ty, kteří nepoznávají svou vinu. Dej nám všem srdce, které nesoudí a neodsuzuje, ale přijímá a chápe, zapomíná a odpouští.

Tobě, Ježíši, spravedlivý Soudce, buď sláva na věky věků.

Druhé zastavení

JEŽÍŠ BERE NA SVÁ RAMENA KŘÍŽ

Vladařovi vojáci vzali Ježíše do vládní budovy a svolali k němu celou četou. Svlékli ho a přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: »Bud' zdráv, židovský králi!« Když se mu dost naposmívali, svlékli mu plášť, oblékli mu zase jeho šaty a odvedli ho, aby ho ukřižovali (Mt 27,27–31).

Ježíš odmítá každý kompromis s nespravedlností a se lží a přijímá tajemství kříže, aby se potvrdila pravda a spravedlnost. Tajemství se prohlubuje: v každém člověku, který je nespravedlivě odsouzen, stíhán a pronásledován, zbavován svých práv a své důstojnosti, je Ježíš ještě dnes předmětem krutého výsměchu.

Ještě dnes je odíván do šarlatového pláště: do bratrské krve nesčíslných nevinných obětí.

Hanebné odsouzení se stále prodlužuje všude tam, kde se odmítání nemění na přijetí, útlak na solidaritu, pomsta na odpuštění.

Pilátův tribunál, vojenský dvůr – to jsou všechna nelidská vězení, vyhlazovací tábory, etnické čistky, cesty, jimiž procházejí zástupy uprchlíků.

* * *

Ježíši, korunovaný trním, obtížený křížem, vydal ses tichý a trpělivý na cestu ke Golgotě, abys obětoval sám sebe, nevinný Beránku, na usmíření našich hříchů. Dej nám, abychom přijali s tebou a jako ty náš kříž, abychom na tomto kříži přinášeli oběť svého kněžství, duchovní bohoslužbu, tobě milou: život ve svatosti a v lásce.

Tobě, Ježíši, knězi a oběti, buď sláva na věky věků.

Třetí zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POPRVÉ POD KŘÍŽEM

Byly to však naše nemoci, jež nesl, naše bolesti na sebe vzal, ale domnívali jsme se, že je raněn, ubit od Boha a pokořen.

Jenže on byl proklán pro naši nevěmost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš

Křest v čínském vězení

Vpadesátých letech byl můj přítel John seminaristou v Číně. Záhy byly všechny semináře uzavřeny a můj přítel spolu s mnoha dalšími se ocitli ve vězení. Jeho důvěra zůstala však neotřesena. Jeho samotka byla vlhká a zatuchlá a ke spaní měl trochu zatuchlé slámy.

pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni. Všichni jsme bloudili jako ovce, každý z nás se dal svou cestou, jej však Hospodin postihl pro nepravost nás všech. (Iz 53,4–6).

* * *

Shrbený pod tíží kříže, zraněný a zakrvácený kráčí Ježíš k místu, na kterém řekne: *Dokonáno jest* (Jan 19,30), ale pro nesmírnou únavu padá.

Pádem se ještě více přibližuje člověku: v prachu potkává svého tvora, který byl utvořen z hlíny, ale byl určen k tomu, aby se stal svatým Božím chrámem. Pro jeho vlastní i cizí hříchy se stále opakuje drama pádu. Ale člověk nezůstal sám. Přichází mu na pomoc jeho Přítel, Ježíš, který byl ochoten dát se zničit, aby se člověk mohl pozvednout, znovu nabyt odvahy a pokračoval v cestě.

* * *

Pane Ježíši, klesl jsi pod tíží kříže, pod břemenem hříchů celého světa. Kráčeji spolu s námi, abychom neklesali pod tíží svých vin. Kráčeji s námi, abychom neopustili cestu, která skrze utrpení vede ke slávě. Kráčeji po našem boku, abychom společně prošli cestou kříže a stali se tvými opravdovými učedníky.

Ježíši, Bože s námi, buď naším společníkem na našich cestách, podpírejte naše kroky na naší pouti k Výšině života.

Tobě, Ježíši, naše chvála a naše láska na věčné věky.

(Pokračování příště)

Ke svému překvapení zjistil, že ve zdi je nepatrný otvor do sousední cely. Tak mohl navázat kontakt se svým sousedem. Jeho sousedem byl Zhao, který byl uvězněn za krádež.

Během dne zakrýval John otvor pečlivě. V noci pak vedli oba intenzivní rozhovory. John zjistil, že Zhao, který ještě nikdy neslyšel nic k křesťanství, byl velice překvapen, že John je ve vězení jenom pro své ná-

boženské přesvědčení, aniž by se dopustil nějakého zločinu.

Noc co noc vyprávěl John svému sousedu o životě Pána Ježíše a o jeho velké lásce k lidem. Zhao byl velmi dojat a přál si být pokřtěn. Jak to udělat v těchto podmínkách? John vлил do otvoru trochu vody a řekl svému spoluvězni, aby položil hlavu k díře a nechal vodu po ní stékat. Tak byl Zhao pokřtěn.

Po nějakém čase byl Zhao přeložen do společné cely. Se zářícím obličejem a plný nadšení vyprávěl o svém obrácení a o své nové víře v Ježíše Krista. Takové vystoupení člověka, který před tím nebyl křesťanem, platilo v maoistické Číně za velký zločin. Zhao byl veřejně zastřelen...

Podle Audrey Donnithornové, Číňanky, nyní laické katechetky v Hongkongu

□ Setkání s římským klérem

Jan Pavel II. se sešel 13. února s klérem své římské diecéze. Hovořil s nimi o misijním poslání při přípravě jubilejního roku 2000.

Papež zdůraznil jeden důležitý aspekt této misie, a tím je trvalá formace kněží, aby byli služebníky smíření, dobrých vztahů mezi duchovními a laiky a aby zasvětili svůj čas pastorační mládeže.

Trvalá formace kněze je prostředek, jak prohlubovat pohled na tajemství kněžského povolání. Musíme být Bohu vděční za tento dar a tuto vděčnost vyjadřovat svou služebností. Je třeba zvyšovat frekvenci vzájemných setkání, aby se zvýšila možnost být pospolu a vzájemně se posilovat ve věrnosti svému povolání,

Pak naléhal na tu složku kněžské služby, která se týká smíření, a zdůraznil, že *kněz nemůže naslouchat vyznání věřících s upřímností a účinností, jestliže sám se ustavičně nevyznává ze svých hříchů a nevyprošuje si milost obrácení.*

Každý aspekt vaší kněžské služby, všechno vaše každodenní úsilí, radosti stejně jako starosti, to všechno musí mít své místo ve vaší trvalé formaci.

Papež pak zdůraznil úlohu kněze jako správce Božích darů. *Kněz obdržel od Krista dobra pro spásu... Nesmíme se pokládat za majitele těchto darů... ani pokud jde o Boží slovo, ani pokud jde o svátosti nebo o dobra určitého místa.*

Pak se Jan Pavel obrátil k velkému množství laiků, kteří nabídli své služby jako misionáři. Označil je za *veliký dar, který každý kněz chová ve svém srdci, neboť oni byli svěření jeho pastorační odpovědnosti.*

Když zdůrazňoval význam pastorační práce mezi mládeží, vzpomněl papež na svou vlastní práci mezi mládeží. *Tato zkušenost mi stále leží na srdci a snažím se naslouchat jí v rámci iniciativy Světových dnů mládeže.*

Na závěr potvrdil papež, že k tomu, abychom byli pro mládež skutečnou pomocí, *musíme ustavičně dbát o to, aby Ježíš Kristus prostupoval všechno naše konání. Poukázal na ztrátu morálního smyslu a na praktický materialismus, na odklon od pravdy a hledání smyslu v povrchní a neurčité spiritualitě, která směřuje ke ztrátě autentické víry v Ježíše Krista jako Božího Syna a jediného Vykupitele. My sami musíme být velmi citliví na toto subtilní nebezpečí.* VIS

□ Milion exemplářů evangelia sv. Marka pro římskou diecézi

V neděli 16. února předal Jan Pavel II. slavnostně evangelium podle sv. Marka skupině věřících. Je to začátek velké akce *Evangelium do každého domova*. Stalo se tak v římské farnosti sv. Ondřeje Avellina. Po mši svaté kardinál vikář Camillo Ruini rozdál evangelia mnoha rodinám přímo v jejich domovech. Dobrovolní „misionáři“ pak roznesou do rodin římské diecéze v průběhu postní doby milion exemplářů evangelia, vytištěného pro tuto příležitost. VIS

□ Nostalgie nenaplní prázdné kostely

Tváří v tvář nedostatku kněží a stále prázdnějším kostelům nepomůže podle slov papeže Jana Pavla II. žádná nostalgická vzpomínka na často idealizovanou minulost. Farní společenství musí být více v centru života, zdůraznil papež před francouzskými biskupy. Fary mají být místy setkání věřících v Ježíšově duchu: při eucharistii, modlitbě, četbě Bible a harmonickém setkávání všech generací. To předpokládá úzkou spolupráci kněží a laiků, aniž by se zaměňovaly úlohy. ČBK

Fatima

□ Popelec – znamení přípravy na smrt

Na Popeleční středu 13. února celebroid v bazilice sv. Sabiny mši sv. kardinál Tomko, prefekt Kongregace pro evangelizaci národů.

Homilii přednesl Jan Pavel II. Řekl, že popelec je znamením pádu člověka a současně jeho přípravou na smrt. Současně s naší přípravou na prožití tajemství smrti našeho Vykupitele na kříži musíme pocítit hluboce naši smrtelnost. Obrátit se, jak požaduje dnešní žalm, znamená vstoupit do důvěrného styku s Bohem. Obrácení znamená znovuobjevení Boha.

Bůh nás čeká. Chce, abychom otevřeli své srdce a obnovili sílu svého ducha. Na začátku postní doby toužíme otevřít svou duši Boží milosti, abychom prožívali intenzivně obrácení, které vede k Velikonocím.

Po homilii a požeňání popela přijal papež popelec z rukou kardinála Tomka a sám jej udělil určitému počtu věřících.

VIS

□ Německo-polské přátelství

Zástupce sekretáře Polské biskupské konference prelát Marian Subosz prohlásil, že německo-polské přátelství nebylo ještě nikdy tak dobré jako nyní. Na setkání německého katolického pomocného díla pro východní Evropu v Greisingu připomněl konstruktivní úlohu obou biskupských konferencí k smíření mezi Polskem a Německem. Poukázal rovněž na cenné zkušenosti Němců s Francií po 2. světové válce.

ČBK

□ Vatikán bilancuje ekumenické vztahy

Po Světovém týdnu modliteb za jednotu křesťanů vykonal Vatikán věcnou bilanci pokroku v ekumeně v r. 1996. Pokrok nastal v dialogu s luterány. Před několika týdny byla ve

Würzburgu dokončena redakce společného dokumentu o učení o ospravedlnění. V r. 1998 má být text oběma církvemi ratifikován. Také se starokatolíky probíhá pozitivní vývoj. Papež Jan Pavel II. vyzvedl v bilanci k ekumenickému týdnu zvlášť poslední úspěchy s Armény. Hlava arménské apoštolské církve katolikos Karekin I. otevřel společně s papežem cestu k jednotě v důležitém kristologickém prohlášení (prosinec 1996). Tím se odstranily základní sporné teologické otázky se všemi staro-orientálními církvemi.

Méně úspěšná je v minulém roce bilance dialogu s pravoslavnými církvemi – kromě jednotlivých dílčích úspěchů. Zasedání smíšené katolicko-pravoslavné komise teologů se stejně jako v minulých letech neuskutečnilo. Politické změny ve východní Evropě a obnovení „uniátů“ opět utvrdilo fronty. Přesto proběhnou podle plánu na jaře další kola vatikánsko-pravoslavných rozhovorů.

Také vztah k anglikánům zřetelně ochladl. Svěcením žen opustili anglikáni v očích Říma společnou základnu. ČBK

□ Volba nástupkyně Matky Terezy

Řád Misionářek blíženské lásky založený Matkou Terezou odložil volbu nové generální představené stanovenou původně na 2. února na konec tohoto měsíce.

Mnohé sestry nechtějí za života Matky Terezy jinou představenou. Sestry se rovněž mezi sebou málo znají, aby mohly hlasovat podle svého nejlepšího přesvědčení a s plnou odpovědností.

V Kalkatě se sešla generální kapitula 123 delegátek, které zastupují víc než 4000 sester na celém světě. Podle řádových pravidel musí být každých šest roků zvolena nová generální představená. Dosud jí byla bez přerušení se souhlasem Vatikánu Matka Tereza. ČBK

□ Financování církví

Návrh koncepce, který předkládají vládě v alternativách ministři Jaromír Talíř, Ivan Kočárník a Pavel Bratinka, má být východiskem nové zákonné úpravy vztahu stát – církve, která by měla nahradit dosud platný zákon z r. 1948 o hospodářském zabezpečení církví i zákon o svobodě náboženské víry z r. 1991. Připravovaný zákon má také usnadnit registraci církví a náboženských společností. Důležitou částí návrhu je přeměna dosavadní přímé dotace na formu nepřímé podpory, přičemž státní dotace na kulturní památky, výuku náboženství, sociální a pastorační činnost by byly zachovány. Pojem „odluky“ považují církve za zavádějící, protože očekávají vytváření partnerského vztahu vzájemné pomoci. Odmítají také vybírání církevního příspěvku od občanů. Podle synodního seniora Pavla Smetany je pro většinu přijatelnou alternativou nepřímá podpora církví formou sponzorské prémie. „Neměla by však být vázána jen na členství v církvi, ale i na širší okruh sympatizantů“, zdůraznil Smetana.

□ Příprava plenárního sněmu církve

Zasedání laických teologů – absolventů Katolické teologické fakulty se konalo v budově Arcibiskupského semináře pod předsednictvím biskupa Františka Radkovského v sobotu 15. února. V obsáhlé diskusi se přítomní vyjádřili k celkové koncepci připravovaného plenárního sněmu katolické církve v ČR. Zaměřili se na problémy nové evangelizace za účinné spolupráce věřících, na nutnost všestranného dialogu uvnitř církve i se společností, na lepší využití trvalých jáhnů, na katechezi dospělých, žáků i předškolních dětí, na činnost v oblasti sociální a zdravotní, ve sdělovacích prostředcích apod. ČBK

Statut lidského zárodku

Při svém setkání s členy Papežské akademie pro začínající život na jejím III. plenární zasedání v Římě 14. února hovořil papež na téma *Identita a statut lidského zárodku*.

Označil tuto otázku za obzvláště aktuální z kulturního i politického hlediska.

Citoval instrukci *Donum vitae* (1987) a řekl: *Je nezbytné potvrdit především skutečnost, že lidská bytost musí být od okamžiku svého početí respektována jako osoba, a podle toho s ní musí být zacházeno. Jako lidská osoba má všechna práva, především nedotknutelné právo nevinné lidské bytosti na život.*

V těchto dnech budete velmi správně usilovat o přesnou formulaci neblahých důsledků filozofických a epistemologických předpokladů, které zpochybňují základy poznání v oblasti platnosti morálních hodnot. Je nezbytné osvobodit pravdu, která se týká lidské bytosti, ode všech možných manipulací a ideologických zúžení.

Jan Pavel II. pak připomněl, že naše epocha se vyznačuje neslychaným masakrem páchaným na lidských bytostech a poukázal na velký počet států, které mu daly dokonce zákonný podklad. *Kolikrát již církev pozvedla hlas na obranu lidských bytostí a nebyla vyslyšena! Kolikrát naopak byl tento zločin proti těm nejslabším lidským bytostem prezentován jako právo a vymoženost civilizace.*

Svatý otec pak požadoval, aby každé lidské bytosti byla vrácena plná důstojnost a právo na život i v období mezi početím a zrozením, stejně jako v ostatních křehkých fázích života jako je závěrečná fáze, nemoc nebo život handicapovaných. Na závěr ocenil a povzbudil papež členy Akademie k jejich práci, která je skutečným přínosem pro obnovu společnosti.

VIS

P. Jan Formánek, SJ, osmdesátníkem

Dne 23. února 1997 oslavil své 80. narozeniny P. Jan Formánek, SJ, dosud obětavě činný na Svatém Hostýně. Na svého učitele a spirituála vděčně vzpomínají jeho žáci a přátelé. Srdečně blahopřejeme a věříme, že i v dalších letech Vám, milý otče, nebude chybět pomoc P. Marie, pod jejíž ochranou obětavě sloužíte mariánským ctitelům a všemu Božímu lidu. -B-

P. Jan Formánek, SJ, se narodil v Praze 23. 2. 1917. Za německé okupace byl v letech 1944–1945 vězněn s několika dalšími jezuiti. Po propuštění z německých věznic byl v roce 1945 vysvěcen na kněze. V letech 1947–1950 vyučoval na Biskupském gymnáziu v Brně. Od dubna roku 1950 byl spolu s ostatními řeholníky internován. Tři roky sloužil u PTP a potom jako dělník na letišti v Čáslavi. V roce 1956 byl zatčen a odsouzen na čtyři a půl roku – pracoval jako vězeň v dolech ve Rtyni (Podkrkonoší). Po propuštění pracoval sedm roků v cihelně. Poté dostává dovolení sloužit jako duchovní správce u řeholních sester. V roce 1990 je povolán provinciálem P. Pavlíkem, SJ, na Sv. Hostýn jako socius novicmistra. I po přestěhování noviciátu do Kolína zůstává otec Formánek na Sv. Hostýně, kde dosud obětavě působí jako zpovědník a kazatel.

Se svým přáním k osmdesátinám otce Jana Formánka, SJ, se připojuje také redakce Světla a Konfederace politických vězňů. Vděčně vzpomínáme v modlitbě.

-red-

Ve dnech 12. a 13. dubna 1997 se v Brně uskuteční 7. ročník nesoutěžní ekumenické přehlídky chrámových sborů dětí a mládeže **SETKÁNÍ 97**.

Sbory a skupiny mladých, které mají o přehlídku zájem, si mohou napsat o přihlášky a bližší informace do 15. února na adresu: MUSICA SACRA, Grohova 10/12, 602 00 Brno.

Pro zasmání

Dobrá rada

„Tati, mám se stát ušním lékařem nebo zubním?“

„Rozhodně zubním.

Jen si to spočítej:

Člověka mohou rozbolet jen dvě uši, ale dvaatřicet zubů!“

DON BOSKO OTEVÍRÁ DVEŘE VŠEM

Střední odborné učiliště DON BOSCO ve Vřesovicích přijímá žáky pro školní rok 1997/98 na obor stavební a v případě zájmu na obor Farmář – farmářské práce (zem. výroba, opravy zem. strojů, zahradnictví apod.). Hlásit se můžete do 15. března 1997. Přednost mají uchazeči z nejslabších sociálních podmínek, prospěchově nejslabší a i s výchovnými problémy. Jsme zařízení s trvalým pobytem, jde nám o vzdělání, ale i o výchovu. S žáky pracujeme individuálně v duchu Dona Boska.

AVETOUR – 1997

Jiří Chválek
Fr. Kupky 445,
518 01 Dobruška
tel.: 0443/219 29, 0602/44 16 70

IZRAEL – SINAJ – 11. 4. – 24. 4. – 18 990 Kč – busem a lodí, zpět letecky.

IZRAEL – 24. 4. – 1. 5. – 16 450 Kč – letecky.

IZRAEL – SINAJ – 24. 4. – 1. 5. – 16 990 Kč – letecky.

IZRAEL – SINAJ – 1. 5. – 14. 5. – 18 990 Kč – letecky tam, zpět lodí přes Středozemní moře a busem.

IZRAEL – EILAT – RUDÉ MOŘE – 1. 5. – 14. 5. – 17 990 Kč – letecky tam, zpět lodí přes Středozemní moře a busem.

MEDJUGORJE – 26. 3. – 1. 4.; 7. 5. – 13. 5.; 14. 5. – 20. 5.; 20. 6. – 27. 6.; 13. 8. – 19. 8.; 10. 9. – 16. 9. – cena vždy 1 600 Kč.

GARABANDAL – Lurdy, La Saletta – 7. 4. – 14. 4. – 4 300 Kč – Mariánské exercicie.

VELKÝ AFRO-EVROPSKÝ OKRUH – Lurdy, La Saletta, Fatima, Garabandal, Montserrat, Granada, Salamanca aj., Maroko – Casablanca, Rabat, Marakéš aj. – 21. 5. – 7. 6. – 13 990 Kč.

VELKÝ MARIÁNSKÝ OKRUH – Lurdy, La Saletta, Fatima, Montserrat, Garabandal aj. – 24. 5. – 5. 6.; 9. 8. – 21. 8. – 7 290 Kč.

VELKÝ ITALSKO-SICILSKÝ OKRUH – Assisi, Řím, Pompeje, San Giovanni Rotondo, Syrakusy, Etna aj. – 3. 7. – 12. 7. – 7 290 Kč.

LA SALETTA – 26. 7. – 1. 8. – 3 490 Kč – Mariánské exercicie.

ROSA MYSTICA – Montichiari, San Damiano, Schio – 5. 6. – 10. 6. – 3 190 Kč.

SOUROZENCI ČERNÍ V „DESETILETÍ...“

Již desátým rokem vystupují sourozenci Černí z Prostějova s divadelními scénkami o českých svatých.

Od roku 1988, od kterého probíhá Desetiletí duchovní obnovy národa, začali čtyři mladí sourozenci ve věku od pěti do dvanácti let – Jenda Sark., Katka, Tonda a Vojta – hrát v kostelích a na jiných vhodných místech krátké divadelní hry o patronech jednotlivých roků „Desetiletí“. Jak ubíhal čas a sourozenci dospívali, dosáhli určité zběhlosti ve svém evangelizačním programu, který v různých obměnách předvedli na mnoha místech Moravy a Čech. Jejich divadelní činnost nebyla podstatně přerušena ani odchodem nejstaršího ze sourozenců, který vstoupil koncem minulého roku do manželského svazku.

Sourozenci Černí, jinak zvaní „SARKANDROVCI“, hrají nadále v trojici. Dnes jsou již ve věku – Jenda Sark. 14 let, Katka 18 let a Tonda 19 let. Účinkovali takto nejen na „domácí půdě“ v Prostějově a Olomouci, ale i v Brně, Kroměříži, Zábřehu a jinde. V letošním posledním roce Desetiletí duchovní obnovy národa připravují hru o patronovi roku, svatém Vojtěchovi.

Cyklus přednášek SYMBOL A LITURGIE

■ **Čtvrtek 6. března** – 19.30 hod. – přednáškový sál – **LITURGIE JAKO DRAMA** – přednáší fr. Řehoř Mach, OP.

■ **Čtvrtek 13. března** – 19.30 hod. – přednáškový sál – **PŘÍRODNÍ PRVKY V LITURGI** – přednáší fr. Ignác Bürgl, OP.

■ **Čtvrtek 20. března** – 19.30 hod. – přednáškový sál – **SYMBOL A MILOST** – přednáší fr. Benedikt Mohelník, OP.

■ **Cyklus přednášek – ZASVĚCENÝ ŽIVOT V CÍRKVI** – úterý 11. března – 19.30 hod. – přednáškový sál – **IROSKOTSKÉ MNIŠTVO A JEHO VÝZNAM** – přednáší Mgr. Radim Černušák, OP.

Pozn.: Přednáškový sál se nachází v prostorách dominikánského kláštera, Slovenská 14, Olomouc.

3. JIHOČESKÝ ROZHLASOVÝ PŮST – na stanici Českého rozhlasu České Budějovice – VKV 106,4 MHz – v pátečním odpoledním pořadu Fontána mezi 13. a 14. hodinou nabízíme informace jak tím, čeho se v postu zřekneme, můžeme podpořit jednotlivé konkrétní charitativní či humanitární projekty: **3. postní pátek (28. 2.)** – Sportovní aktivity – pomoc mentálně postiženým a jejich rodinám – č. b. ú.: 140855-238/0800; **4. postní pátek (7. 3.)** – Telefonická intervence pro děti, mládež a dospělé v krizových situacích – č. b. ú.: KB Malše 5739990287/0100.

3. neděle postní – 2. 3.

Ex 20,1–6

Žárlivý Bůh?! Kvůli nám je na naši lásku žárlivý, na čistotu naší lásky. Nevyužíváme Boha pro své zájmy? Nechceme jím manipulovat? Lásky i oddanost je podstatou každého poctivého vztahu s Bohem.

Pondělí 3. 3.

2 Kor 5,1–15

Co zjistí hledající pohan ve styku se mnou? Najde u mne důvěru v Boha, o kterou by se mohl opřít? Nebo jen prázdná slova?

Úterý 4. 3.

Dan 3,25.34–43

„Hrbatá pokora“ chce nakonec jen prosadit svou. Pokora víry je ale pravdivým vyjádřením jak lidské hříšnosti, tak Boží velkorysosti. Křesťan si zde může a má ze starozákonního proroka vzít příklad bez výhrad.

Středa 5. 3.

Dt 4,5–9

I nejzávažnější skutečnosti života mohou zevšednět, na ledacos se dá zapomenout. Což i tebe Bůh neobdaroval svojí blízkostí a zásahy do tvého života?

Čtvrtek 6. 3.

Jer 7,23–28

Neposlušnost, vzdorovitost, tvrdá šije, zatvrzelost srdce – postojte lidem světa tak běžné. Vůči Božímu slovu je to však postoj velice riskantní, řešením je pokání a ochota dnes své srdce nezatvrdit před Božím nárokem.

Pátek 7. 3.

Oz 14,2–10

Po přiznání viny Bůh dává odpuštění a světu uzdravení i lásku. Ne obětí, ale slova modlitby mají vzít Izraelité s sebou a přinést Bohu obět' svých rtů. Co dnes Bohu nabídnou za jeho slitování?

Sobota 8. 3.

Oz 6,1–6

Každou obět' Izrael jen zviditelňoval a naznačoval, že celý patří Hospodinu. Kritériem pravosti každé obět' činí Ozeáš milosrdenství z poznání Boha, stálost lásky. Bez toho i sebevětší skutky kajcnosti a zbožnosti jsou jen falešnou hrou.

Neděle 2. března 3. neděle postní	- 1. et.: Ex 20,1–7 Ž: 19 (18) 8,9.10.11 2. et.: 2 Kor 13,11–13 Ev.: Jan 2,13–25	odp.: Jan 6,68b
Pondělí 3. března férie	- 1. et.: 2 Král 5,1–15a Ž: 41,2,3; Ž 42,3,4 Ev.: Lk 4,24–30	odp.: Ž 41,3
Úterý 4. března férie	- 1. et.: Dan 3,25.34–43 Ž: 24,4bc–5ab.6–7bc.8–9 Ev.: Mt 18,21–35	odp.: 6a
Středa 5. března férie	- 1. et.: Dt 4,15–9 Ž: 147,12–13.15–16.19–20 Ev.: Mt 5,17–19	odp.: 12a
Čtvrtek 6. března férie	- 1. et.: Jer 7,23–28 Ž: 94,1–2.6–7.8–9 Ev.: Lk 11,14–23	odp.: 8
Pátek 7. března férie	- 1. et.: Oz 14,2–10 Ž: 80,6c–8a.8bc–9.10–11ab.14+17 Ev.: Mk 12,28b–34	odp.: slov.11.9a
Sobota 8. března férie	- 1. et.: Oz 6,1b–6 Ž: 50,3–4.18–19.20–21ab Ev.: Lk 18,9–14	odp.: Oz 6,6

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	2. 3.	3. 3.	4. 3.	5. 3.	6. 3.	7. 3.	8. 3.
Antifona	270	270	270	270	270	270	270
Žalm	783	783	783	783	783	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	270	272	271	272	271	272	271
Antifony	338	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	338	342	345	348	352	355	359
Antifona k Zach. kantiku	338	342	345	349	352	356	359
Prosby	338	342	346	349	352	356	359
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360
Modlitba během dne:							
Hymnus	273	273	273	273	273	273	273
Antifony	339	343	346	350	353	356	360
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	339	343	346	350	353	356	360
Záv. modlitba	339	343	346	349	353	356	360
Nešpory: SO							
Hymnus	268	268	268	268	269	268	269
Antifony	336	340	1056	1071	1086	1102	1118
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118
Kr. čtení a zpěv	336	341	344	347	351	354	357
Ant. ke kant. P. M.	337	341	344	347	351	354	358
Prosby	337	341	344	348	351	355	358
Záv. modlitba	339	339	343	346	349	353	356
Kompletář	1238	1242	1238	1242	1254	1257	1260

